

GemOx

Hæmatologisk Afdeling, Sjællands Universitetshospital

Velkommen til Hæmatologisk Afdeling.

Denne vejledning skal give dig og dine pårørende viden om den medicinske kræftbehandling kaldet GemOx og om hvordan behandlingen kan påvirke dig. Denne viden kan forberede dig på forløbet og de gener, der kan opstå.

Behandlingens virkning på dig og din sygdom

GemOx kemoterapi er en medicinsk kræftbehandling, som du får i serier.

Der indgår 2 stoffer i behandlingen GemOx.

- **Gemcitabin** - kemoterapi
- **Oxaliplatin** - kemoterapi

Ofte bliver GemOx kombineret med andre stoffer. Hvis det er aktuelt for dig, informerer lægen dig om det.

Behandlingsforløbet

Du får 6 behandlingsserier med GemOx. Der går 28 dage mellem hver behandlingsserie.

Du får taget blodprøver inden hver behandling - enten 1-2 dage før eller samme dag. Der kan nogle gange være behov for, at du får taget blodprøver imellem behandlingsserierne.

Før du starter behandling, får du lavet en skanning (PET-CT eller CT) og en knoglemarvsundersøgelse. Det viser lægen, hvor udbredt din sygdom er.

Når du har afsluttet den planlagte behandling, får du lavet en ny skanning (PET-CT eller CT) og eventuelt også en knoglemarvsundersøgelse. Skanningen viser, hvor godt din sygdom reagerer på behandlingen

Sådan gives behandlingen

Behandlingen med GemOx får du normalt ambulant. Det vil sige, at du går hjem samme dag. Kemoterapien får du som væsker ind i en blodåre (infusion). Behandlingen varer cirka 2 ½ time.

Skal du også have andre stoffer, bliver den samlede behandlingstid længere. Sygeplejersken informerer dig om, hvor lang din samlede behandlingstid bliver.

Sådan forløber dagen

- Du får udleveret kvalmestillende medicin, som du skal tage ½-1 time inden, du får behandlingen.
- Sygeplejersken lægger en plastikslange i en blodåre over håndleddet (pvk). Sygeplejersken kontrollerer, at dit pvk ligger korrekt og fungerer, herefter tilslutter hun behandlingen.
- Det er vigtigt, at du holder armen i ro, når du får kemoterapi i en blodåre. Det nedsætter risikoen for, at kemoterapien kommer ud i vævet.
- Fortæl sygeplejersken, hvis du får svie eller smerter omkring pvk'et. Er det tilfældet, stopper sygeplejersken kemoterapien og kontakter lægen.
- Du får udleveret kvalmestillende medicin til de øvrige dage. Hvis du skal have andre tabletter som en del af behandlingen, får du også dem med hjem.
- Du får en medicinliste, hvor der står, hvilken medicin du får, og hvornår du skal tage den.

Bivirkninger, komplikationer til behandlingen

Bivirkninger er ikke-tilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige og ikke alvorlige. Andre er sjældne og kan være alvorlige.

Det er almindeligt kendt at kemoterapi giver bivirkninger. Nogle bivirkninger kan vi forebygge, andre kan vi ikke. Derfor er det vigtigt, at du er forberedt på dem. I dit behandlingsforløb kan du få komplikationer fx lungebetændelse, der kan være alvorlig og livstruende.

Derudover kan du få senfølger, som er bivirkninger, der viser sig, efter behandlingen er afsluttet – eventuelt flere år efter.

Generelle bivirkninger

De generelle bivirkninger til medicinsk kræftbehandling og dermed også til behandling med GemOx:

- Kvalme, opkastning og nedsat appetit
- Påvirkning af knoglemarvens funktion med risiko for infektioner og behov for blodtransfusioner
- Hårtab
- Forandringer af hud og negle
- Mundgener
- Træthed

Disse bivirkninger skal du læse om i patientinformationen "Medicinsk kræftbehandling".

Specielle bivirkninger til de enkelte stoffer i behandlingen

Gemcitabin

Du kan få ømhed i den arm, du får behandlingen i. Brug af varmegude kan lindre ømheden. Du kan få ophobning af væske og kløe i huden, særligt i ben og fødder.

Oxaliplatin.

Du kan få en ubehagelig fornemmelse af krampe i kæberne, en underlig følelse i tungen, vejrtræknings- og synkebesvær under eller i de første timer efter behandlingen. Generne er ufarlige og aftager langsomt. Kulde forværrer generne og varme lindrer generne.

VIGTIGT!

Nedsat følsomhed i hænder og fødder

Under- og dagene efter behandlingen med Oxaliplatin skal du være påpasselig med kuldepåvirkning. Kulde kan forværre føleforstyrrelser særligt i hænder og fødder. Brug derfor handsker når du feks. tager ting ud af køleskabet eller fryseren, undgå kolde drikke og madvarer. Klæd dig gerne varmt på når du møder til behandling.

Føleforstyrrelser

Oxaliplatin påvirker de yderste nervespidser og kan derfor i tiltagende grad give prikkende fornemmelser eller føleforstyrrelser i fingre og fødder. I svære tilfælde kan du miste følesansen og/eller muskelkraften i fx fingre eller underben.

Hvis du får føleforstyrrelser, fx vanskeligheder med at sy eller strikke, knappe knapper, gå på trapper eller rejse dig fra en stol, så giv lægen besked. Det kan være nødvendigt at sætte dosis af Oxaliplatin ned eller helt at stoppe med medicinen. Som regel forsvinder føleforstyrrelserne, når du ikke længere får Oxaliplatin. Det kan tage meget lang tid og i værste fald kan forandringerne være varige

Understøttende behandling

For at forebygge bivirkninger til kemoterapi får du forskellige former for understøttende medicin. Det er vigtigt, at du tager tabletterne som foreskrevet, da de er en del din af behandling.

Tablet Ondansetron

Ondansetron forebygger mod kvalme.

Tablet Allopurinol

Allopurinol forebygger, at affaldsstoffer fra de ødelagte kræftceller hober sig op i din krop. Affaldsstofferne kan skade dine nyrer og medføre urinsur gigt (podegra). Du skal derfor drikke 2-3 liter væske om dagen, efter du har fået din behandling og i den efterfølgende uge. Det hjælper din krop med at udskille affaldsstofferne.

Indsprøjtning med vækstfaktor (filgrastim)

Vækstfaktor stimulerer knoglemarven til at danne hvide blodlegemer, så du hurtigere får gendannet dit immunforsvar. Vækstfaktor bliver typisk givet én gang i hver serie som en indsprøjtning i huden, f.eks. i maveskindet eller på låret.

Hvis du skal have indsprøjtningen derhjemme, kan du selv eller en pårørende blive oplært i at tage den selv ellers kan afdelingen arrangere, at en hjemme-sygeplejerske giver dig den. Vækstfaktor kan give influenzalignende symptomer, såsom muskel- og ledsmerter, let forhøjet temperatur, og der kan komme reaktion fra indstiksstedet.

Sulfametoxazol med trimetoprim

Får du som forebyggelse mod en bestemt atypisk lungebetændelse kaldet pneumocyste pneumoni (PCP). Du er i risiko for at få PCP, når du er i behandling med kemoterapi. Du får tableten én gang daglig og bør tage den med et måltid. Typiske bivirkninger er mavesmerter, diarre, kvalme og opkastning. Der kan også forekomme hudkløe og hududslæt. Du skal have behandlingen indtil 3 måneder efter afsluttet behandling.

Valaciclovir

Får du som forebyggelse mod herpesvirus. Når dit immunforsvar bliver svækket på grund af kemoterapi, er der stor risiko for opblussen af herpes infektion og derfor får du valaciclovir. Typiske bivirkninger er kvalme, hudkløe eller hududslæt.

Senfølger

Senfølger er en betegnelse for kroniske bivirkninger, som følge af kræftbehandlingen. Nogle senfølger udgøres af bivirkninger, som ikke forsvinder eller måske forværres efter, at behandlingsforløbet er afsluttet. Andre senfølger opstår adskillige år efter, at behandlingen er slut.

Mulige senfølger omfatter:

- nedsat evne til at få børn
- øget risiko for anden kræftsygdom
- svækket hjertepumpefunktion
- nerveskader, føleforstyrrelser
- risiko for angst og depression

Du kan også selv opsøge information om medicinen på internettet, f.eks. på: www.indlaegsseddel.dk eller www.medicin.dk.

Tiden hjemme mellem behandlingerne

DHAP er en anstrengende behandling. De fleste vil have brug for sygemelding under hele behandlingen og måske også hjælp derhjemme i behandlingsperioden.

Hvad du selv kan gøre:

- Spis og drik, så du får god og næringsrig mad og drikke.
- Sørg for frisk luft og daglig motion f.eks. gåture.
- Sørg for god nattesøvn og tag gerne en middagslur.
- Bed venner og familie om hjælp til det praktiske.

Kontakt ALTID afdelingen

Du skal altid kontakte afdelingen, hvis du oplever nedenstående problemer.

Du skal især være agtpågivende, hvis et problem opstår ret pludseligt og ikke tager af eller forsvinder af sig selv – hvis du oplever nogle gener, du ikke er vant til at have:

- Feber, 38°C eller derover
- Blødning, som ikke standser af sig selv
- Stærke smerter
- Synsforstyrrelser og stærk hovedpine
- Åndenød eller stakåndethed
- Smerter i brystet eller ved vejrtrækning
- Føleforstyrrelser eller sovende fornemmelser i tæer, fødder eller fingre
- Udslæt
- Forstoppelse igennem flere dage
- Diarré, som rækker ud over 1-2 dage
- Vedvarende opkastninger i mere end ca. 1-2 dage
- Hvis du har glemt at tage medicin, du får som behandling af din kræftsygdom
- Hvis du ikke er i stand til at tage din medicin, fx på grund af kvalme

Ring til os

Tlf. 47 32 48 00

Telefontid lægesekretær:

Hverdage kl. 8.00 - 14.45

Telefontid sygeplejerske:

Hverdage kl. 8.00 - 10.00

Efter kl. 14.45 eller ved akut opståede symptomer ring til:

Tlf. 47 32 48 58 - Afsnit L

Med venlig hilsen

Personalet

Hæmatologisk Afdeling, afsnit L